

Bir İngiliz'in gözüyle bilinmeyen İstanbul

dünyaca ünlü gezi dergisi 'Lonely Planet'in İngiliz seyahat yazarı Pat Yale ve ödüllü gezgin tarihçi Saffet Emre Tonguç, 3 yıl önce en kapsamlı İstanbul kitabını hazırlamak için yola çıktı. Bazen yürüyerek, bazen de araçla 15 bin kilometre yol kat eden ikili, tarihi ve turistik mekanlar dışında şehirdeki restoran, kafe, bar, dükkân, gece kulübü ve hamam gibi 2 bine yakın mekânı ziyaret etti. Yolculukları boyunca 32 bin fotoğraf çektiler, şehirde yaşayan birçok insanın yanından geçtiği ama farkında olmadığı yerleri en şaşırtıcı yönleriyle keşfettiler. 3 bin fotoğraf, illüstrasyon, harita ve gravürün yer aldığı "İstanbul Hakkında Her Şey" kitabının İngiliz yazarı Yale, bir İngiliz'in gözüyle İstanbul'u anlattı.

Cambridge Üniversitesi Tarih Bölümü mezunu olan yazar Pat Yale'in yolu İstanbul'a ilk kez 1974 yılında düştü. Türkiye'yi arkadaşlarıyla kamp yaparak tanımayı amaçlayan Yale, kısa sürede İstanbul'a hayran kaldı. 1994'ten itibaren İngiliz seyahat dergisi "Lonely Planet" için çalışmaya başlayan Yale, yazdığı "A Handbook for Living in Turkey" kitabıyla da Türkiye'de yaşayan yabancılara yardımcı olmayı hedefledi. 1998 yılından itibaren Kapadokya'da yaşayan Yale, Edirne'den Rize'ye, Enez'den Hakkâri'ye Türkiye'nin her bir köşesini gezdi. Gezi yazılan da yazar Yale, Göreme'de restore edilmiş bir peribacasında sayısını kendisinin bile

HABER
Tugrul
Tunalgil
tunalgil@gazetevatan.com

Hakkında Her Şey' kitabının ortaya çıkışı şöyle anlatıyor: "Saffet, bir İstanbul kitabına başlamıştı. Kitabı birlikte hazırlamayı teklif etti. Ben İstanbul'a yabancı gözüyle bakacaktım, o da Türk gözüyle. Ayasofya ve Sultanahmet gibi İstanbul'un eşsiz yerleri de kitabımızda anlatılıyor. Ama biz Cerrahpaşa'ya da gittik. Ancak buranın bile sırlarını keşfettik."

Fotoğraf: Gamze KUTLUK

PAT YALE'E GÖRE İSTANBUL'UN TOP 5'i

Meyhane
■ Refik ■ Yakup 2
■ Cumhuriyet Meyhanesi
■ Kadı Nimet Balıkçılık
■ Safa Meyhanesi
Çay Bahçesi
■ Meşale
■ Danışman Geçidi
■ Emirgan Çay Bahçeleri
■ Gülhane Parkı
■ Çınaraltı Çay Bahçesi
Teras
■ 360
■ Litera | ■ Lebi-Derya
■ X (338)
■ Adamar Hotel
Kafe
■ Çiğdem Pastanesi
■ Happily Ever After
■ Bast Cafe ve Kitap
■ Fes Cafe
■ Molly's Cafe
Bar
■ Hayal Kahvesi
■ Parentez
■ Rouge
■ Sensus
■ Kaktüs |
|---|--|

İki bina arasına saklanan bir esir pazarı

Bizans döneminin önemli dini merkezlerinden biri olan Cerrahpaşa'nın belki de en bilinmeyen yönü iki eski ahşap bina arasında sıkışıp kalan ve önünü ağaçlar kapattığı için kimsenin farkında olmadığı tarihi Arkadios Sütunu... Eskiden bu sütunun bulunduğu yerde İstanbul'un tek esir pazarı kurulmuş. Pat Yale, 402 yılından kalma eseri nasıl bulduğunu şöyle anlatıyor: "Cerrahpaşa en etkilendiğim semt. Eskiden burada da Çemberitaş'taki sütuna benzer bir sütun varmış. Şimdi bu sütunun sadece kaidesi ayakta... Ancak geçenler fark etmemiz mucize. Ama biz kışın oraya gittiğimizde orada Bizans devrinden kalan bir tarihi eser olduğunu yerli halktan kimsenin bilmiyordu. Bir

zamanlar imparator Arkadios'un forumu buradaymış. Bu sütunun üzerindeki peri heykeli İstanbul'u koruyan tılsımlardan biri olarak görülmüş. 715'teki depremden yıkılan sütundan bugüne sadece kaide kalmış."

Bir kahvenin arkasında kalan mozoleler

Samatya semtinin en ilginç kilisesi Ayios Minas... 1833'te inşa edilen kilisenin altında III. yüzyılda İmparator Decian'ın Hristiyanlara yaptığı zulüm sırasında öldürülen Aziz Korpos ve Pappos'un mozoleleri bulunuyor. Pat Yale, bu yeri nasıl keşfettilerini şöyle anlatıyor: "Mozoleler, bir kahvenin hemen arkasına saklanmış. Biz de kahveciye rica ettik, lüks ışığında bize mozoleleri gösterdi."

Çatıdaki Rus kiliseleri görenleri şaşırtıyor

Pat Yale'i bir yabancı gözüyle cezbeden ve görenleri şaşırtan bir başka ilginç yer ise Karaköy'de bulunuyor. Semite birçokumuzun geçerken farkına varmadığı, unutulmuş Rus Ortodoks kiliseleri var. Karaköy'deki binaların çatılarında yer alan 4 kilise, Rus hacıların Yunanistan'daki Athos dağına veya Kudüs'e giderken mola verdikleri dinlenme evlerinin üstüne şapel olarak yapılmış. Kiliselerin ikisi kapalı, birisi ise sadece özel günlerde açılıyor.

İtalyan mimarisinin eşsiz örneği

Cerrahpaşa'da bulunan Bulgar Pazarı, 1912'de İtalyan mimar Gulio Mongeri tarafından, Bolulu bir mültevekili için yapıldı. Üst katında eşsiz bir deniz manzarası olan yapı, şu anda Garanti Bankası'nın mülikiyetinde ve kullanılıyor.

En eski Bizans Kilisesi

Samatya'daki en önemli anıtlardan biri de Studios Manastırı. Adını Roma konsülü Studios'tan alan manastır, 454 yılında yapılmış ve en eski Bizans kilisesi olarak biliniyor. Kilisenin duvarlarında bir güneş saati ve azizlerin kabartmaları bulunuyor.

Fil Adamı Sarıncı

Bakırköy'deki bu sarıncın adını bir zamanlar yakınlardaki saray filleriine ait bannaktan aldığı rivayet ediliyor. 127 metrekil bir duvar var. İstanbul'da 5'inci yüzyıldan kalma dört açık hava

sarıncından biri. Sarıncın özelliği ise Veliefendi-Hipodromu'nun yanında bulunması. Pat Yale, tarihi niteliği olan sarıncın şimdilerde futbol sahası olarak başı boş bırakılmasına hayret ediyor.